

SZEKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

== A SZEKELYUDVARHELYI „SZEKELY TARSASÁG“ HIVATALOS KOZLÖNYE ==

Megjelen hetenkint kétszor: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egyes évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Kiszágot, papok, gazdasági egyleti tápok és községi előfizetők egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon szám 15.

Egy példány 10 fillér.

Telefon szám 15.

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAFTALAJDONS:

BETEGH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

SZÁSZ ENDRE

FŐMUNKATÁRS:

PÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lejos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adunk.

Apróhirdetések azavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 3 fillérért más hirdetések oltató árszabása szerint. Nyílt-tár az a K. A nyílt-tár és hirdetések díja előre fizetendő.

M. kir. postatakarékpénztári cseque-számla 10,489. szám.

Munka és munkakedv.

Az egész élet munkából áll. Érdekes megfigyelni miként és miért dolgoznak az emberek.

Az a közhit, hogy azért dolgoznak, mert dolgozni kell, bizonyára igaz, de a munka valódi okát precíze nem határozza meg.

Általában sokkal nagyobb a végzett munka, mint a hozzá való kedv. A legtöbb ember éppen azért dolgozik, mert a munka nyújtja neki a megélhetés módját. Tehát nem a munkához való előszeretettel ösztönzi a munkára, hanem az a szükségesség, hogy a munkája által megélhetését tegye lehetővé.

Se szeri, se száma azoknak a pontos és lelkiismeretes munkálkodóknak, akiket munkájuk elvégzéséhez csak az a remény készítt, hogy oly jólétbe és gazdagságba fognak jutni, amely a munkától meg fogja őket szabadítani. Nem azért dolgoznak tehát, hogy munka nélkül nem tudnak megélni, hanem azért, mert munkájuk keresetéből meg tudnak élni, másképpen nem.

Sokan vannak, akiknek csak a megszokás, a hosszú évi gyakorlat adja meg a munkakedvet s míg előbb az volt legfőbb vágyuk, hogy gazdagságukat kényelemben élvezhessék, ha egyszer aztán tényleg megjő a gazdagság, már nem tudják otthagyni a megszokott munkát.

Nem utolsó dolog tehát azon gondolkodni, vajjon nem volna-e ajánlatos az emberek munkakedvét nem egyedül a reménnyel táplálni, hanem magához való szeretettel felkeltetni. Mert nem szabad elfelejteni, hogy az előszeretettel végzett munka mindig jobb a kénytelenül végzettnél, azután meg, hogy sok olyan jómódu ember van, aki munka nélkül megélhetné, kerüli a munkát. Világos, hogy ez által éppen a legértékesebb munkaerő megy veszendőbe, mert csak a hol a munka megfélelő tőkével párosul, ott várható igazán jelentékeny eredmény.

A munkakedvet semmiféle erőszakos eszközzel felkeltetni nem lehet.

Fődolog, hogy a munka tárgyát kedveltsük meg legelőbb. Kellő világitásba helyezzük mindazokat a szép tulajdonságokat,

melyekkel ez a tárgy bír; mennyire műveli lelkünket, ha a munka tárgyát megbecsüljük.

Már az írás-olvasás tanulásával megkezdhetjük a munka iránti kedv felkeltését, ha a gyermeknek megmagyarázzuk nemcsak ennek szükségességét, hanem mindazokat az előnyöket, melyek ez elemi tudomány birásával járnak és szembeállítjuk ezzel az analfabeta foglalkozását. A kissé értelmes gyermek így tudni fogja, hogy nemcsak azért tanul írni olvasni, mert szülője és tanítója kényszeríti erre, hanem azért, mert ezáltal oly tudományt sajátít el, mely sok szép és nemes megértésére és élvezetére nyújt alkalmat. Fejlesztjük tehát a munka tárgyához való kedvét és amikor tanul, már önszántából és nem a kényszer hatása alatt dolgozik és tanulásának eredménye mindenesetre jobb lesz.

Ami áll az iskoláról, az áll az életről is. A tisztességes iparos az elvégzett munkában lelheti örömét és az a szándék, hogy a munkája minél jobban sikerüljön, szorgalmas munkára serkenti. Mennyivel rosszabb annak az iparosnak a munkája, aki csak azért dolgozik, hogy a munkájáért járó bért felvehesse: azt nem kell külön illusztrálni.

Az iskolában, az ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági, a tudományos és művészi pályákon, valamint az élet minden terén hasonló tapasztalatokat tehetünk. Mindazok tehát, akiknek más emberek alá vannak rendelve, mindazok, akik munkát végeztenek és végül mindazok, akik munkálkodnak, szigorúan tartsák szem előtt, hogy a kényszer nem az az eszköz, amelylyel a munka legjobb teljesítését el lehet érni, hanem hogy a teljesítendő munka minőségét azzal javítjuk meg leg hatásosabban, hogy a munka tárgyához való ambíciót felkeltjük.

Sok hasznos munkaerő fokoztatik és csiszolatik ez által s csak így lehet magasabb fokú munkálatoknál inspirációt nyerni.

— **A képviselőház** hétfőn tornális ülést tartott s az elnöki bejelentések és az interpellációs könyv olvasása után, Nagy György arról panaszkodott, hogy 86 olyan interpelláció van, a melyekre a kormánytagjai nem feleltek. Kedden a bizottságokat választották meg és Kossuth Ferenc miniszterjelentéseit tárgyalták.

Az önálló bank mellett.

A marosvásárhelyi függetlenségi és 48-as párti választók 17-én (vasárnap) délután nagygyűlést tartottak, melyen állást foglaltak az önálló magyar nemzeti bank mellett, amely a függetlenségi pártnak kezdetől fogva egyik főkövetelése volt.

A marosvásárhelyi polgárság mindég előljárt a függetlenségi eszmék szolgálatára terén s országos elismerés illetheti, hogy most is, a mikor hazánk közgazdasági függetlenítésének egyik fontos kelleke az önálló nemzeti bank föllállítására az idő elkerült, a mellett elsőnek szített állást foglalni s annak törvényes időben való föllállítását követeli.

A 90-es években mondhatni egyedül állott az egész berces Erdélyben a marosvásárhelyi polgárság, amely a függetlenségi lobogót a kezében tartotta s nemes példát mutatott a függetlenségi eszmének lankadélan szolgálatával.

Peldáját mindég több és több kerület követte, a mi vegre is a függetlenségi párt nagy megerősödésére vezetett az egész erdélyi hazarészben, de az ország távol vidékein is sok kerület buzdult a kuruc város példáján.

Most ismét nagy napok előtt állunk s a vezérek biztosabb győzelmet jelenti, ha a tábor is megmozdul. Azért illeti tehát nagy elismerés a marosvásárhelyieket állásfoglalásukért.

A nagygyűlést, melyen ott volt Lovászi Márton képviselő s a város minden épkézlabu polgára, délután 3 órakor Petri Zsigmond pártelnök nyitotta meg a töle megszokott hazafias beszéddel.

Utánna Sz. Szekács Péter a függetlenségi eszmék régi harcosa tartott leandületes beszédet, a melyet mindvégig a hallgatóság nagy tettsége és helyeslése kísért; amelynek kapcsán a következő határozati javaslatot terjesztette be:

Határozati javaslat.

A marosvásárhelyi függetlenségi és 48-as párt az önálló magyar jegybanknak törvényben biztosított időben való felállítását a gazdasági függetlenség első és elengedhetlen kellekének tartja; a bank föllállításához, mint régi és sarkalatos program pontja megvalósításához ragaszkodik és ezek elérésére irányuló működésében szerett vezérét Kossuth Ferencet rendületlenül támogatja, meg van győződve, hogy a bölcs vezetése alatt álló parlamenti többség e függetlenségi programot meg is valósítja. Egyszermind ezen határozati javaslatát az ország

összes függetlenségi pártkörének hozzájárulás vegett megküldi.

Azután nagy hatással beszéltek még Lovászi Márton, Bedőházy János és Dr. Fenyvesi Soma képviselők, Dr. Bedő Sándor pártkörü alelnök, Dr. Erőss József ügyvéd s mások. A nagygyűlés a határozati javaslatot egyhangú lelkességgel elfogadta és Kossuthot táviratban üdvözölték.

Végül a gyűlést Gáspár Gyula első kerületi elnök köszönetet mondó szavai zárták be.

Vármegyei találkozók.

A „Székely-Udvarhely“ január 17-iki számában szomoruan szép szavak vonultak el előttünk hosszú, fekete scrban, hogy milyen keserves, milyen szálamraméltó azoknak az élete, kiket az isteni rendelés balkeze ültetett a földi lét virágos kertjének fekete földjébe. Az árvák, elhagyatottak konyeit ki méri meg? Ki az, a ki az elszállt sóhajokat meghallja, megérzi, megérti? Ki az, a ki a megmért könyvek ólomsúlyát varázshatalommal megszünteti, a meghallott keserű sóhajt a boldogság és öröm édes hangjává változtatja? Az Isten! az Isten! *Az emberi szívnek Istene! A szeretet!*

Nyiljanak meg a szívek, hadd lépjen ki belőlük ez a diadalmas Isten s menjen el hódító útjára...

Akkor leszál a sártekére a mesék tiszta légtöre, a poezis ragyogó fényessége, a boldogság szent mánora, a csodák világa, mert csodát miveln csak a szeretet képes

Allitsunk Székelyudvarhelyen menedékházat! A „Koldusok és árvák“ című cikknek írója már kijelölte az utat. „Az állami kö- és agyagipari szakiskola épülete amugy sem felel meg immár nagyra-törő hivatásának. Kérelmezzük, hátha Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter Ő nagyméltósága ezt egy vármegyei szegények házának átengedné.“ Ez a leghelyesebb megoldása ennek a dolognak. S annak megvalósításához a vármegye közönsége hozzájárulhatna tetemes anyagi áldozatokkal is igen egyszerűen és könnyen, csak akarni kellene.

És szegények mindenütt vannak. Menedékház felállítása a vármegye több más nevezetes pontján is lehetséges volna.

gyarapodván annak vagyona. A vármegyei szeretetház ügyével is foglalkozott a közgyűlés, melynek az a véleménye, hogy a szeretetházat a vármegye intéző köreinek kell kezdeményeznie. Ha létező, akkor a növegyesület sem fog elzárkózni és meghozza e nemes emberbaráti célra, viszonyai és kötelezettségeihez mért anyagi támogatását. A tisztújítás következett özv. Kabos Károlyné korelnökségével. Az elnöki tisztet eddig is közmegegyezésre betöltötte özv. Szabady Ferencné és elnökököt egyhangulag, nagy lelkesedéssel elnöknek, ugyancsak Homolay Lajosné is újra alelnöknek, míg az így megüresedett másik alelnöki tisztségre abszolút szavazattal Dr. Solymossy Lajosné választották meg. Volt titkárt és pénztárnokot, valamint a 24 nő és 24 tb. férfi választmányi tagot szintén egyhangulag, közfelkiáltással választották. Dr. Szabady Károly és Homolayné alelnöknő igen szép és formás beszédekben köszönték meg a közbizalmat és buzdították a tagokat az egyesület hathatós támogatására, mely nélkül ők hiába buzgálnak.

— **Solymossy Endrét**, városunk országgyűlési képviselőjét, kedden az országgyűlésen a munkügyi bizottság tagjának választották.

— **Balázs Károlyné** szül. Imre Zsuzsanna, Balázs Károly helybeli esztergályosmester és butoraktáros iparos polgártársunk 32 ik éves, fáradhatatlanul szorgalmas, munkás felesége vasárnap este 7 órakor egész váratlanul elhalt városunkban. Temetése általános részvét mellett kedden délután a ref. egyház szertartása szerint történt meg. Halálát négy kiskorú gyermekén kívül széleskörű rokonság, de első sorban mélyen sujtott férje gyászolja, aki nemcsak az önfeláldozó feleséget, hanem hűség és munkatársát is elvesztette benne. Balázs Károlyné ugyanis kiváló ízléssel készítette a taplómunkákat, melyekkel az ország legelőkelőbb fürdőit nyáronként felkeresték s ezáltal maguknak igen szép keresetet, míg a székely háziiparnak messze vidéken is dicsőséget szereztek.

— **Jegyző-egyletünk jubileuma.** Udvarhelyvármegyei községi és körjegyzőinek egyesülete 1884-ben alakult, tehát a jelenlegi esztendő 25-ik évforduló. Ezt az időpontot ünnepélyesen kívánja megülni az egyesület. Az előkészületek megbeszélésére folyó évi február 2-ikán d. e. 10 órakor Székelyudvarhelyt, a vármegyei kistermében tartandó közgyűlés lesz, melyre az egyesület tagjai e helyen is meghívja az elnökség. Különböző közgyűlésnek egyéb fontos közérdekű tárgyai is lesznek, mely a következő tárgysorozatokból kitűnik: 1. 1908. évi zárszámadás tárgyalása. 2. Bűnügyi nyomozáshoz úrlap minták megállapítása. 3. Postai kézbesítés életbeléptetése iránti javaslat tárgyalása. 4. Eltartásra szorult gyermekek tartási költsége hordozása alól a községek felmentése céljából szerkesztett javaslat tárgyalása. 5. Kismalmok védelme céljából a malomipar szabályozása tárgyában szerkesztett javaslat tárgyalása. 6. Jegyzőegylet története bemutatása. 7. Jegyzői egyesület jubileuma felől előleges intézkedés. 8. Indítványok.

— **Szabad lyceum.** Vasárnap délután a rk. főgymn. nagytermében mintegy 150 hallgató jelenlétében a Himnusz elnevelésével Jancsó Béla főgymn. tanár tartott tanulságos előadást „A levegő nyomásáról és a barometerről”. Csányi Róbert iparossegéd pedig Arany Jánosnak „Rab lelkek” c. hatásos költeményét szavaltta igen ügyesen, míg a hallgatóság nevében előadónak és szavalónak Györkes Mihály b. elnökhelyettes mondott köszönetet. Az előadás a Szózáttal végződött. Vasárnap, e hó 24-én délután 2 órakor a szokott helyen Bakári Károly ref. koll. tanár tart előadást.

— **A Szent-Antal estély**, mely iránt nagy érdeklődés mutatkozik, vasárnap este 7 órakor kezdődik és a Budapest-szálló színháztermében lesz mérsékelt áru helyárrakkal. Ugyanis az első helyek és oldalszékek ára 1 K, míg a többiek 40 fillér lesz.

— **Tanfolyamok.** A székelyföldi kereskedelmi és iparkamara az érdekeltekkel tudatja, hogy a m. kir. technológiai iparmuzeumban Budapest februar és március hó folyamán az elektromotorok kezeléséről öt; a galvanizálási eljárásról négy, az autogén gáz és elektromos hegesztésről négy 6; illetve 4—4 napos tanfolyam rendezetik a kellő előképzéssel bíró fémiparosok részére. A tanfolyamra kereskedelmi és iparkamaránknál is lehet jelentkezni, hol feláru meuetjegy váltására szóló igazolványt is kaphatni. A tanfolyam látogatási díjtalan, csakis a beiratkozásért kell 2 koronát fizetni. Vizsgáznai nem lehet, de a tanfolyamot szorgalmasan látogató hallgatók látogatási bizonyítványt nyernek. Egyes érdemes és szegénysorsu iparosok korlátolt számban a kamara előterjesztésére utazási és a tanfolyam tartama alatt napi 4 korona ellátási segélyben is részesülhetnek. Bővebb felvilágosítás a kamaránál nyerhető.

— **Diák bál.** A ref. kollegium ifjúsága ez évben február 6-án tartja meg szokásos Diák-bálját. A bál iránt már is nagy az érdeklődés mindenfelől, az előkészületek is lázasan folynak, a meghívókat már szét is küldte a rendezőség s ezuttal is kéri, hogy kik történetesen vagy félreértések következtében, habár igényt tartanak rá, nem kaptak volna, hozzák tudomására ezt a bál elnökségének.

— **Vig gyermek estély.** A szentferencrendiek vezetése alatt álló róm. kath. iskola növendékeivel professzorai újra gyermek estélyt rendeznek, melyre felhívjuk a n. é. közönség figyelmét, a multban is tapasztalt nemes lelkű pártolását, a fáradhatlan ügybuzgalom iránt szíves jóindulatát. Az estély célja most is hazafias, humánus, mint karácson előtt t. i. a szegény gyermekeknek tanszerekkel és ruhával való felszerelése. Az ünnepély sikere biztos, mert a fiuk nagyon ügyesen működnek. Pompás élvezetet fog nyújtani a sok szébbnél szebb vig és tréfás dalegyveleg, a humoros szavalt. Érdekes látvány lesz, mint bujtatják tarisznyába egymást a vigjáték szereplői; még ládába bujtatás is lesz! Szóval gondoskodtak arról, hogy a farsangi gyermek estély teljesen vig hangulatu, az előbbieknél még nagyobb szabásu, fényesebb sikerű legyen.

A szavaltatok és énekeken kívül három vigjáték lesz! Az estélyt február első felében fogják megtartani a „Budapest-szálló” színháztermében mérsékelt belépti díj mellett. A székely honszeretet és pártfogás nevében hívjuk fel a n. é. közönséget a szegénysorsu székely gyermekek segélyezésére.

— **Bicskázás.** A következő sorokat vettük: Ezelőtt a háromszékieket hallottam bicskásoknak nevezni, de mostanában vármegyénkben is itt-ott erre a címre tesznek szert. Lengyelfalván f. hó 16-án délután volt a „tisztújítás”, s ez alkalommal a bicskának is szerep jutott. Kedvező alkalom volt ez a lappangó harag és ellenségeskedés kitörésére. A falu réme Lakatos János, éjjeltájban, mikor a választók a szót kezdték egybekeverni, elérkezettnek látta az időt arra, hogy a bicskáját használatba vegye s ezt tette oly formán, hogy kinyitott bicskáját úgy dofte mitsem sejtő szomszédjának a fejébe, hogy annak nyomán a vér ömleni kezdett. Ezután a szobából elosont és egy másik szomszédjához tért be, ahol a háziasszonyt egyedül találta s ennek a védtelen nőnek szegezve revolverét, halálra ijesztette. Mikor kérdőre vonták, azt felelte, hogy ő minderről semmitse tud. Ime a falusi furfang. Ilyenformán egy falusi tisztújításnak, ha nem is két áldozata, de két beteget lett. Már most minő tanulságot vonhatunk ebből? 1. Hogy a korcsmai zárórák szigoruan ellenőriztessenek, sőt szombat estétől hétfő reggelig a korcsma zárva tartassék. 2. Hogy a falusi előjáróság újításakor s ehhez hasonló zajos összejövetelek alkalmával a megjelenő csendőröknek a községből nem kellene addig eltávolozniok, amíg a korcsmák be nem zárattak, vagy más őrzőkrak kellene lennie a zárórára. 3. A vagyon és életbiztonságért a csendőrséget szaporítani kellene és ugyszólva minden körjegyzői körbe megfelelő őrsöt felállítani, mert míg a nép a tollas kalapot látja, addig békében van, de mihelyt a faluból kilestek őket, kezdetét veszi az éjjeli dudolás, kiabálás és lövöldözés annyira, hogy az ember csatatéren képzelet magát. Ez is megszívlelendő volna — a közjó érdekében!

— **Gábor Ferenc** máréfalvi lakos, kit Málnási Pál fenyédi fuvaros a mult számunkban leirt módon megsértett, mint utólag értesülünk, nem halt meg; noha agrázkodást szenvedvén, állapota igen súlyos.

— **Bata, hülye és egészségtelen** utódok származnak az alkohol fogyasztása miatt. Ezt pedig a még mindig erősen használt ecetszesz (ecetsav), nagyban elősegíti. Gondos háziasszony tehát ecetszesz helyett csakis rendesen, hatósági ellenőrzéssel készített ecetet vásárol Csia Balázs ecetgyárából Székelyudvarhelyt.

Egy tanító véleménye a népről.

Törvény, törvény és törvény...

Az új választási törvényjavaslatban — nagyon bölcsen — az írás és olvasás tudásához kötik a választási jogosultságot.

Talán az ország egyetlen részében sem annyira fontos tényező a

magyarságra nézve az, hogy minden magyar polgár tudjon írni és olvasni, mint épen itt keleten, a hol reánk nézve legszerencsétlenebb a nemzetiségi megoszlás.

Imerve a célt, nézzük meg mennyit tehetünk mi tanítók, annak elérésére és miért nem többet?

Dobjuk le az álarcot, melylyel a valót gyakran elterdíteni szoktuk s leplezetlenül tárjuk föl a helyzetet a maga valóságában, nehogy hallgatásunkkal ártsunk nemzetünk szent ügyének.

A tanítósnak nemzetéért mindig önzetlenül dolgozott; most is erős lelkesedéssel vette kezébe az analfabéták tanításának szent ügyét, mint nemzeti ügyet. Rajta tehát nem mulik annak előhaladása, de sajnos mulik a népen, azon a népen, a melynek ma már sok csöppje ér egy drága gyöngyöt. Hisz kapva kellene kapjanak a kedvező alkalmon. Meg kellene fizetniök a tanítók munkáját, a kik fölnyitják az ők szeméiket, hogy lássanak és tanuljanak. Ezek helyett látjuk a rideg közönyt, a nemtörődömséget mindeniknél, azaz legtöbbször. Bezzeg a nemzetiségek — különösen az oláhok — még novemberben a legtöbb helyen megkezdették kivétel nélkül a tanulást és pedig úgy, hogy megfogadták a tanítót pénzzel, csakhogy tanulhassanak.

Mi hiába édesgetjük, hiába igérünk mindent, hiába tesszük teljesen ingyenessé a tanfolyamokat, nincs lelkesedés, nincs buzgóság népünkben.

Ha egy községben 50—60 analfabéta van, abból alig tudunk 14—15-öt összehozni, a kik megértik a kor szavát és erős akarattal igyekeznek visszapotolni, amit annak idején elmulasztottak. S vajjon őket terheli-e a felelősség e mulasztásért? Megfelelnek erre ők maguk a legőszintebben.

Nagy nehezen összehoztam — az előjáróság szíves segítségével — én is 14—15 öreget (mert mind 40-en fölül vannak s van közöttük még 70 éves is).

Ennyien szorgalmasan eljönnek esténként s erős akarattal s már látható eredménnyel tanulgatják a betűvetés és az olvasás mesterségét. Gyermekekörükben félerővel megtanulhattak volna, mint most.

Kimondhatatlan öröm a öreg gyermekeknek, ha két-három betűből kisüthetnek egy-egy már általuk sokszor hallott és használt szót. Ilyenkor aztán többen nyilatkoznak így: „Soha sem tudom az én apámnak megbocsátani azt, hogy amikor a mester hitványságomért megbüntetett és én otthon sírva panaszkodtam, akkor ahelyett, hogy visszakergetett volna az iskolába, káromkodva küldött munkára e szavakkal: Nem azért tartom gyermekemet kenyérrel, hogy azt más regulazza — s többet nem engedett föl az iskolába. Ennek örültem én akkor, de most keservesen bánom”.

Hej szülők, nagy bűn ez a ti lelketekben! Ma is sokan megtennék ezt, ha a törvény nem kötelezné szigoruan gyermekük iskoláztatására.

Hanem hagyjuk ezeket s gondolkozzunk azon, hogy ha már a baj meg van, miként orvosuljuk azt eredményesen?

Szerintem, ha akkor őket a tör-

Legszébb kivitelben, ugyanott

Kobrak-cipők

Ímos tanítvány

Leszállított árban kaphatók.

vény nem hajtotta rá a tanulásra, hajtsa rá most; a ki jóakarataiból nem teszi, tegye kényszerűségből. Ha a 6—15 éves gyermekeket törvényt kötelezzük az iskolába járásra, miért ne kötelezhetnők a felnőtteket is.

Nemzeti érdek az, hogy a hazának minden polgára, legalább a legszükségesebb ismereteket elsajátítsa, s a mi nemzeti érdek, azt, ha másképp nem lehet, akkor a törvény szigorával kell érvényre emelni.

Hisz maga a nép mondja ki az iskolától felő atyafiakra az ítéletet. Öreg tanítványaim egyenesen követelik elmaradó kollégáimnak megbüntetését. „Hát velünk csak csufofódnak, meg kell őket büntetni, ha ők is nem jönnek”. Így vélekednek a faluban az írástudók is.

Az összeírás alkalmával majdnem mind megígérték előre, hogy eljönnek, de a végén megkérdezték: „ha nem mennénk megbüntetnek-e akkor?”

Természetesen csak a valót mondhattam s így a legtöbbször az volt elbocsátó szava: „hát én már ahogy eddig megéltém, ezután is megélek írás nélkül.”

Ime tehát, ma az érzésekre hivatkozni és hatni nem lehet, ma a törvény az a hatalom, a mely érvényt szerez mindennek. Ez kell hát az analfabétáknak is. Adjunk az egész dolognak egy kis törvényes színezetet s erős a hitem, hogy nagy célunk teljesedésbe megy.

Vári Elek.

— Eladó 7 szekér szena és 3 szekér sarju Kobátfalván. Bővebb tájékoztatást nyújt Ferenczy eszén-dörhadnagy Székelyudvarhelyt.

Nyilt-tér.*

Nyilatkozat.

A „Székely-Udvarhely” 5-ik számában Bálint József és Gonda Tibor jh. urak által közzétett nyilatkozatból kimaradt azon szintén előttük tett kijelentésem, hogy Benedek Aladár jh. urat a kollegium internátusából, mint internátusi elnök hivatalos vizsgálatom alkalmával tapasztalt rendezetlenség miatt — jóindulatulag és bizalmasan figyelmeztetve az általa, mint kollegiumunk volt növénydeke által jól ismert törvényekre — hivatalos kötelességemből kifolyóan kértem fel a távozásra s mikor kétszeri felszólításom dacára sem távozott, sőt hivatalos eljárásomat sértő szavakkal kezdte bírálai, akkor használtam természetesen sértő szándék nélkül „rendőrökkel távolítottam el” kifejezést, mire csakugyan távozott.

Azt is kijelentettem fent nevezett urak előtt, hogy ezen hivatalos eljárásomat illető sértő kifejezéseket nem találván személyes természetűeknek, azokkal szemben s általában az egész ügyre vonatkozólag, minthogy az hivatalos jellegű volt, csakis hivatalos uton kívánok magamnak elégtételt szerezni. Ezzel a nyilvánosság előtt ezen ügyet a magam részéről is befejezettek tekintem.

Szabó Árpád
ref. kollegiumi tanár,
internátusi elnök.

* E rovathban megjelent közleményeknek sem alakja, sem tartalmáért felelősséget nem vállal a Szerk.

Szerkesztői üzenetek.

I. A. Farkaslaka. Gyakorlati gazdaközönségünkől bármikor elfogadjunk közérdekű közleményeket. Mások is szívesen látjuk. Eszméit, aki hogyan tudja, írja le és küldje be hozzánk. Mi a közönségnek való részt majd kiválogatjuk belőle. **Egy jóakaró.** Inkognitóját megőrizzük.

arra bármikor számíthat. Szíves észrevételeit mások is kérjük. **Érdeklődőnek.** Felelős szerkesztőnk néhány nap múlva érkezik vissza. Addig fő-szerkesztőnk intezi az ügyeket.

Szamárköhögés

könnyen elmúlik a SCOTT-féle Emulsió használata folytán. Orvosok, bábák és szülők bizonyítják ezt ezer és ezer levelben.

A Scott-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét a —halászt— kérjük ügyelembé venni.

segít azért, mert első-rangu alkotórészei és az eredeti SCOTT féle eljárás kiváló szerré teszi, sőt tápereje is első-rangu. Már az első adagtól csodálatosan javul az általános egészség.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50f.
Kapható minden gyógyszertárban

— 9-es számú Remington írógép, teljesen új állapotban eladó. Ertekezni lehet e lap kiadóhivatalában.

Kiadja Betegh Pál villam-motoros könyvnyomtató és könyvkötő-intézete.

Kitűnő főzött ECET

nagyban és kicsinyben, állandóan előnyös árak mellett kapható

Csipa alázs

ecetgyárában Székelyudvarhelyt, Petofti-utca (ezelőtt Cigány-utca) 22. szám alatt.

1116 minőségű honi gyártmány!!

Pollitzer sérvambulatórium

nyilvános orvosi rendelő-intézet sérvbajok, fordénnöttek és amputáltak részére. Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8. sz., félemelet.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. — Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelező.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!
Egyéni speciális kezelés!

Szabadalmazott sérvkötők már 5 koronától feljebb.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által leküldetésen felülvizsgálatnak a pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Higiénikus olkkek a legfinomabb minőségben orvosiilag ajánlva és sterilizálva. Feltöltésnél megbiztosítjuk. Tucatanként 2—16 koronáig. Ugyanott most jelent meg: „Az ember egészsége” című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak el-lenszerivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatója.

Szép

jelmezzruhákat

estékre olcsón lehet kölcsön venni

Karda Dénes

fűszerkereskedésben Székelyudvarhelyt, Kossuth Lajos utca 61. sz.

BORI!

Ferenczy Gyula székelyudvarhelyi bormagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

SZEKELY-UDVARHELY
tisztá 48-as függetlenségi lap, Udvarhelymegye legelterjedtebb közlönye. Megjelenik hetenkint 2 szer. Előfizetési ára félévre 5 K. Elterjedtségénél fogva hirdetésekre a legalkalmasabb.

Emke Adria Rákóczy Szt-István Szepesi Jen
legjobb magyar gyártmányú díszleveledpapírok. Ezekon kívül közönséges és finom, színes és virágos leveledpapírok és borítékok, levelet-karttyák, gyász- **Képes levelezőlapok** 20-fele helybeli felvétel, leveledpapírosok stb. Nagy választék tájképes virágos, genre, művész- és alkalmi karttyákból és üdvözlő jegyekből

Állandóan kaphatók mindenféle **kész nyomtatványok.**
u. m. községi, körjegyzői, szotgábirósági, végrehajtó, ügyvédi, lelkészi, iskolai, üzleti és különféle magánügyi nyomtatványok.

NYOMTATVÁNYRAKTÁR

KÖNYVNYOMTATÓ- ÉS KÖNYVKÖTŐ-INTÉZET

BETEGH PÁL

KÖNYV-, ZENEMŰ- ÉS PAPIRKERESKEDES

Mindenféle szintű, nagyságu, súly és minőségű irodai és iro- **PAPIROSOK**

vonalzott és sima leveledpapírok, vonalzott és rovatos papírok, rajzpapírok, írógéppapírok, csomagoló és selyempapírok, másolópapírok, itató-papírok, szűrő-papírok, torta- és befőző papírok, könyvkötő papírok és papírkülönlegességek. Karttyapapírok.

Lemezpapírok minden sulyban. hangjegypapírok. Sorvezetők.

Irkák, füzetek,
jegyzetkönyvek, hangjegyfüzetek, rajzfüzetek, vázlatkönyvek, rajzminták, szépírási és rondírási minták. Olcsó legyező-faldiszkek, klozetpapírok, szivarkahüvely, szivarka s névjegytárcák Dohány- és szivartárcák bőrből és fémből. Bőrtárcák, pénzes-erszőnyek. okmány és irománytáskák.

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. (saját ház)

Ajánlja modern gépekkel szakszerűen berendezett villam-motoros **KÖNYVNYOMDÁJÁT**

mindenféle könyvnyomdai munkák, u. m.: művek, füzetek, táblázatok, hatósági és üzleti nyomtatványok, meghívók, eljegyzési és esküvői karttyák, névjegyek, falragaszok, körlevelek, gyászjelentések stb. pontos és jutányos áron való elkészítésére. Ajánlja továbbá **könyvkötészetét**

honnan izléses munkák a legrövidebb idő alatt olcsó áron kerülnek ki

Acélírótollak, rondtollak, üveg-tollak, tollszárazak, dísztollszárazak. Ironok, fekete, színes és másoló-ironok, notes ironok, csavarironok (crayonok), zsebironok, csavarironbetétek, ironvédők, iron-hegyezők. Kréták, iskolai, kávéházi és fajelző kréták, színes kréták. Tinták, legjobb irodai és másoló tinták, színes, vegy- és ruhajelző-tinták, bélyegzőfesték, tus, mézga, folttisztító, bronz.

HEGEDŰ, hegedűvonó, hurok, hegedű-iskola, hegedű alkatrészek. Gramophon és fonográfok, lemezek és hengerek, tük. Hangoló-sipok és okarinák. Monogramok fehérnemű és leveledpapírjelzésre. Kézi nyomda. — Különféle bélyegzők, pecsétnyomók, pecsétjegyek, pecsétviasz, festékpárnák, ostyák. Ajtóablak és névfeliratok öntött fémből, erdészkalapácsok gyári áron.

A hazai és külföldi jeles írók művei, ifjúsági iratok és képeskönyvek folyton vannak készletben. Teljes „Magyar Könyvtár”. A székelyudvarhelyi **középiszkolákban** és a városi és megyei **elem népskolákban** használatban levő **összes tankönyvek** raktára. Szótárak, térképek, naptárak, imakönyvek, albumok, emlékkönyvek, üzleti beíró könyvek főkönyvek, pénztárkönyvek, naplók, jegyzőkönyvek, másolókönyvek, bevásárló könyvek zsebkönyvek (notesek), pénztártömbök (Block), bárcá és szelvénykönyvek.

Körzők,
vonalzó, háromszögek, szögmérő, rajzdeszkák tolltokok, itató-deszkák, olaj-s zseték minden színben. Ecetek. Irodai és zsebtintatartók, disztintatartók, tollállványok, szivacs csésze, íromappák. Legjobb dörzsmézőgák, gummiszalagok. — Rajzszögek, szönyegszögek, kapesok stb